

SPRAWOZDANIE

Z POMYSŁÓW MŁODZIEŻY

W 2023 ROKU

SPIS TREŚCI

Od redakcji	3	Edukacja ekologiczna w szkołach	16
Perspektywa wyborów europejskich w 2024 roku	4	<i>Czy uczyć dzieci sadzić drzewa i zbierać dane o zanieczyszczeniu powietrza?</i>	17
„Wspólnie.eu”	5	Zakaz substancji rakotwórczych	18
Najciekawsze pomysły młodzieży	6	Zmiana klimatu niszczy nam zdrowie – walka z nią powinna być priorytetem	19
15 NAJPOPULARNIEJSZYCH POMYSŁÓW 7		<i>Przyszłość opieki zdrowotnej</i>	20
Trzeba dodać ostrzeżenia o fałszywych informacjach jako domyślne ustawienia na wszystkich portalach informacyjnych, o ile nie są podane wszystkie źródła informacji	8	Żywność wegetariańska powinna być dostępna wszędzie i dla każdego	21
<i>Kto jest oszustem?</i>	9	Dystrybutory wody zamiast automatów sprzedających	22
Wsparcie dla innowacyjnych projektów w dziedzinie sztucznej inteligencji (SI)	10	Koniec z marnotrawstwem żywności w Unii i pomoc osobom w najtrudniejszej sytuacji	23
Potrzebujemy edukacji o zdrowiu reprodukcyjnym i seksualnym	11	Wszystkie praktyki zawodowe powinny być odpłatne lub finansowane	24
<i>Pięć wskazówek, jak rozmawiać o seksie w szkołach</i>	12	<i>Czy stać cię na pracę za darmo?</i>	25
Darmowe bilety Interrail dla wszystkich młodych Europejczyków	13	Europa powinna być samowystarczalna pod względem surowców	26
Żadne państwo nie może być wykluczone z programu Erasmus+	14	Razem silniejsi – wspólna polityka zagraniczna	27
Więcej nauki o Unii Europejskiej w szkołach	15	Uwagi końcowe	28

W 2023 roku przebyliśmy razem długą drogę. Europa nadal mierzy się z niespotykanymi wcześniej wyzwaniami, a konsekwencje zmiany klimatu i wojny w Ukrainie odczuwalne są teraz na całym świecie.

Zmagamy się również z następstwami pandemii COVID-19 – pogorszeniem sytuacji gospodarczej, problemami ze zdrowiem psychicznym i obawami o sprawiedliwość społeczną. Unia zrobiła wiele, aby sprostać tym wyzwaniom.

Myśląc o wyborach europejskich w przyszłym roku, musimy zwrócić uwagę na zmiany, jakich oczekują w nadchodzącej kadencji młodzi ludzie w Europie. Musimy także dostrzec postępy, jakie poczyniono w ostatnich latach.

Sprawozdanie z pomysłów młodzieży jest zwieńczeniem podróży, która rozpoczęła się na początku tego roku. Zawarliśmy w nim pomysły, które pojawiły się zarówno na platformie youthideas.eu, jak i podczas Europejskiego Spotkania Młodzieży (EYE2023) w Strasburgu. 9 i 10 czerwca spotkało się tu 8500 młodych ludzi, aby podzielić się swoimi wizjami przyszłości Europy i kształtować je.

Redaktorzy: Elena Manso Palao, Lukas O. Rastovic i Alessia Melchiorre.

Wierzymy, że sprawozdanie z pomysłów młodzieży jest ważnym źródłem inspiracji dla debaty politycznej i ukształtuje przyszłe propozycje polityczne, zwłaszcza w perspektywie wyborów europejskich w 2024 roku.

Tegoroczna piąta edycja była szczególnie intensywna i pełna dyskusji. W Parlamencie Europejskim i w wiosce EYE odbyło się około 352 warsztatów. Dzięki nim każdy uczestnik mógł poczuć się w domu demokracji europejskiej jak u siebie.

Kiedy jako redaktorzy EYE pracowaliśmy nad sprawozdaniem z pomysłów młodzieży, podjęliśmy decyzję. Chcieliśmy nie tylko wyróżnić najbardziej popularne i inspirujące pomysły na platformie youthideas.eu, ale także zaprezentować niektóre z pomysłów realizowanych już przez organizacje młodzieżowe w całej Europie.

Mamy nadzieję, że to sprawozdanie zainspiruje młodych ludzi z całej Europy oraz zachęci obecnych i przyszłych europostów, inne instytucje i organizacje młodzieżowe do refleksji i działania. Pomysły przedstawione w sprawozdaniu dotyczą wielu różnych tematów, począwszy od inicjatyw na rzecz środowiska i nowych możliwości edukacyjnych aż po transformację cyfrową.

Wierzymy, że sprawozdanie z pomysłów młodzieży jest ważnym źródłem inspiracji dla debaty politycznej i ukształtuje przyszłe propozycje polityczne, zwłaszcza w perspektywie wyborów europejskich w 2024 roku. Jesteśmy wdzięczni wszystkim młodym ludziom, którzy przedstawili niezwykle interesujące propozycje i wizje lepszej Europy. Mamy nadzieję, że dzięki temu sprawozdaniu ich zdanie zostanie uwzględnione.

PERSPEKTYWA WYBORÓW EUROPEJSKICH

W 2024 ROKU

EYE2023 zorganizowano rok przed wyborami europejskimi, które odbędą się od 6 do 9 czerwca 2024 roku. Mamy w związku z tym dobrą wiadomość! Zarówno zainteresowanie głosowaniem, jak i chęć oddania głosu w tych wyborach wzrosły w porównaniu z 2018 rokiem.

Według badania Eurobarometr Parlamentu Europejskiego z wiosny 2023 roku zainteresowanie wyborami wzrosło o 6%, a 67% respondentów twierdzi, że prawdopodobnie zagłosuje. To dziewięć procent więcej niż pięć lat temu.

67%

respondentów stwierdziło,
że zamierza głosować.

Grupa wiekowa, w której w 2019 roku odnotowano najwyższy wzrost frekwencji wyborczej, to osoby poniżej

25.

roku życia. roku życia.

Według ostatniej ankiety dla młodzieży europejskiej w 2021 roku prawie 90% respondentów zaangażowało się w co najmniej jeden rodzaj działalności politycznej lub obywatelskiej. Młodzi Europejczycy angażują się w politykę bardziej niż mogłoby się wydawać. Jednym z przykładów są wolontariusze ze [wspolnie.eu](https://www.wspolnie.eu).

Młodzi ludzie to jedna z grup wiekowych, w której frekwencja wyborcza była najniższa. W wyborach w 2014 roku zagłosowało tylko 28% osób poniżej 25. roku życia uprawnionych do głosowania. Wybory w 2019 roku pokazały jednak, że liczba młodych ludzi biorących udział w wyborach rośnie. Ogólna frekwencja wyborcza była najwyższa wśród osób w wieku 25 lat. Grupa wiekowa, dla której odnotowano największy wzrost frekwencji wyborczej, to osoby poniżej 25. roku życia. Dzięki nim frekwencja wyborcza osiągnęła poziom, jakiego nie zaobserwowano od XX wieku. Zaangażowanie młodych ludzi w politykę i procesy decyzyjne są istotne dla naszej demokracji. Niezwykle trudno jest pokazać, jak ogół młodych Europejczyków widzi przyszłość Unii – sprawozdanie to zaferowało im jednak możliwość podzielenia się swoimi uwagami i celami politycznymi.

W 2021 roku prawie

90%

respondentów zaangażowało się
w co najmniej jeden rodzaj działalności
politycznej lub obywatelskiej.

wspólnie.eu

dla demokracji

Podczas EYE prawie 300 najaktywniejszych wolontariuszy ze wspólnie.eu wzięło udział w zajęciach, podczas których eksperci przekazywali im cenne umiejętności. Dzięki nim w przyszłości będą mogli zorganizować własne kampanie wyborcze. Rozmawialiśmy z Doroteją, Julianem i Micaelą.

Doroteja Horvat

Chorwacja
Studentka prawa
na Uniwersytecie w Zagrzebiu

„Zauważyliśmy, że młodzież chce głosować, ale także, że niewiele wie o wyborach europejskich. Trzeba pokazać ludziom, jakie korzyści płyną z wyborów i sprawić, by się nimi zainteresowali.

Jako wolontariuszka wspólnie.eu zorganizowałam kilka warsztatów w szkołach średnich, aby pokazać podstawowe funkcje instytucji europejskich potencjalnym wyborcom, którzy będą głosować po raz pierwszy.

Julian Waldbauer

Austria
Uczeń szkoły średniej oraz młodszy ambasador Unii Europejskiej

„Myślę, że młodzież jest za mało reprezentowana w Parlamencie Europejskim. Zostałem wolontariuszem, ponieważ poczułem, że nasze zdanie nie jest z reguły brane pod uwagę.

Nie uważam, że młodzi ludzie nie są zainteresowani wyborami czy nie są zmotywowani do głosowania. Może być wręcz odwrotnie – moi dziadkowie głosują na tę samą partię od wielu lat, bez względu na to, co się dzieje”.

Micaela Pezzini

Hiszpania
Stażystka w ministerstwie rolnictwa Hiszpanii

„Nigdy nie interesowałam się zbyt Unią Europejską. Zdałam sobie jednak sprawę, że Wyspy Kanaryjskie – skąd pochodzę – wiele zawdzięczają Unii i jej funduszom.

Od tamtego momentu prowadzę liczne warsztaty w szkołach i jak umiem najlepiej staram się przekazywać wiedzę moim bliskim. Skoro ludzie nie wiedzą, co to jest Unia Europejska, co robi i jak funkcjonuje, to jak mają iść w niedzielę na wybory i zagłosować?”

„Wspólnie.eu” to społeczność, która wierzy w demokrację i dąży do jej wzmocnienia w kontekście zbliżających się wyborów do Parlamentu Europejskiego. Jej celem jest nawiązywanie kontaktów z ludźmi z różnych zakątków Europy, aby wymieniać się wiedzą, zdobywać nowe umiejętności oraz zachęcać innych do głosowania w wyborach 2024 roku. Można to robić na wiele różnych sposobów. Można brać udział w wydarzeniach, szkoleniach lub informować innych, jak ważne jest głosowanie w wyborach. Można nawet zorganizować własne warsztaty. Pytanie brzmi – czy chcesz zacząć działać?

Im więcej ludzi głosuje, tym silniejsza staje się nasza demokracja.

DOŁĄCZ DO WSPÓLNIE.EU!

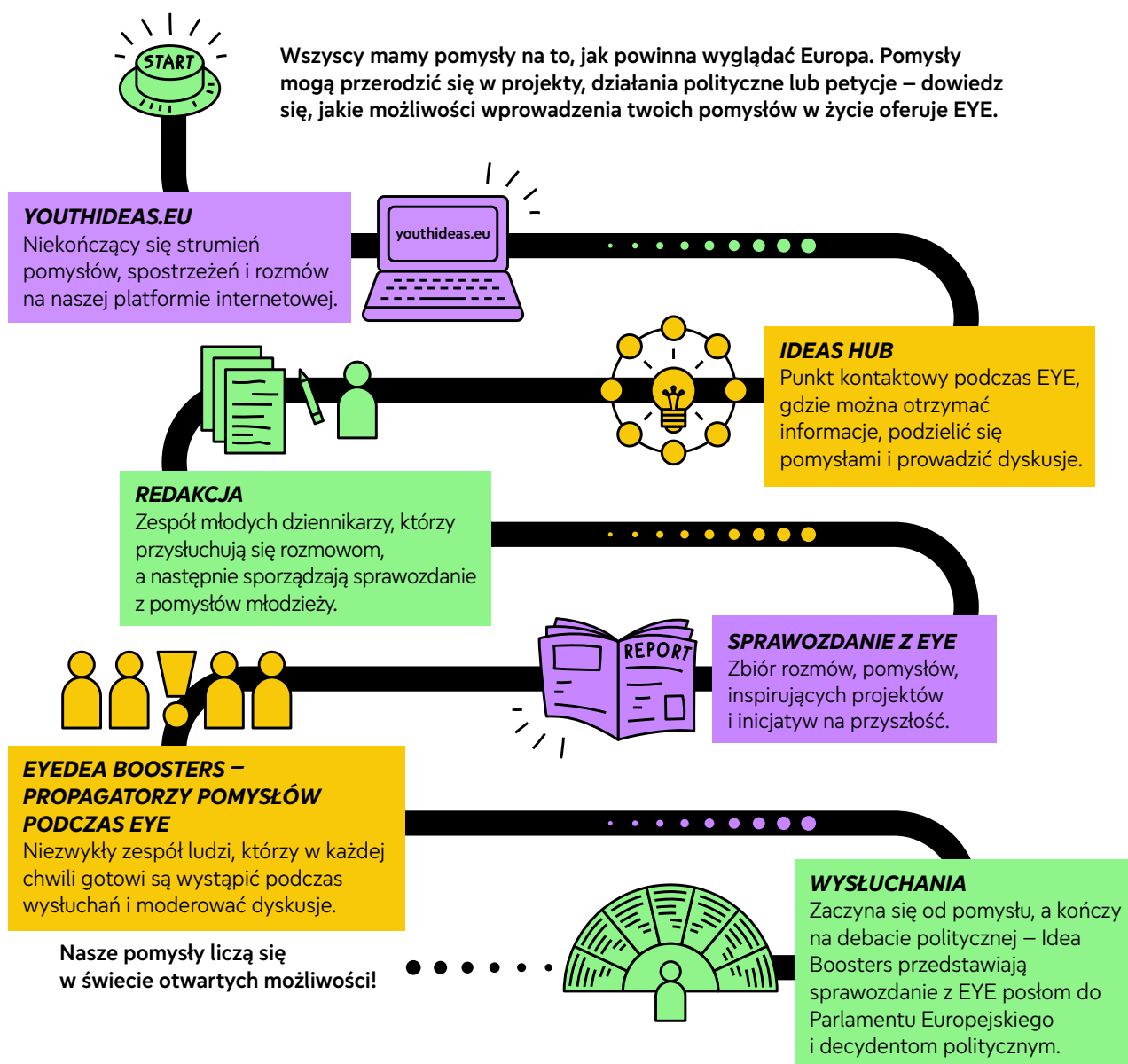
NAJCIEKAWSZE POMYSŁY MŁODZIEŻY

Jak wybraliśmy pomysły przedstawione w sprawozdaniu z pomysłów młodzieży? Podczas przygotowań do EYE2023 monitorowaliśmy platformę youthideas.eu. Młodzi ludzie przedstawiają tam propozycje nowych strategii politycznych i projektów dla lepszej Europy.

Od marca 2023 roku gromadziliśmy, zatwierdzaliśmy i redagowaliśmy te pomysły. Pogrupowaliśmy je w 11 głównych kategorii tematycznych: zmiana klimatu i środowisko, kultura i media, demokracja, edukacja, Unia Europejska na świecie, zdrowie i sport, prawa człowieka, miejsca pracy, gospodarka i transformacja cyfrowa, migracja, bezpieczeństwo i sprawiedliwość społeczna.

Podczas EYE2023 uczestnicy mogli skorzystać z centrum pomysłów Ideas Hub, które znajdowało się tuż obok sali obrad. To przestrzeń, w której mogli dzielić się pomysłami na przyszłość Europy, zarówno osobiście, jak i na platformie youthideas.eu. Ponadto pomysły można było omawiać z ekspertami z instytucji unijnych i doświadczonymi kierownikami projektów z organizacji młodzieżowych. Można było też otrzymać od nich wskazówki.

Ostatecznie na platformie udostępniono ponad 600 pomysłów i ponad 400 komentarzy. Niektóre z nich wyróżniają się i reprezentują najpilniejsze i najpowszechniejsze potrzeby młodych Europejczyków. W tym sprawozdaniu przedstawimy 15 najbardziej popularnych pomysłów zgodnie z ich tematyką.

15

**NAJPOPULARNIEJSZYCH
POMYSŁÓW**

TRZEBA DODAĆ OSTRZEŻENIA O FAŁSZYWYCH INFORMACJACH JAKO DOMYŚLNE USTAWIENIA NA WSZYSTKICH PORTALACH INFORMACYJNYCH, O ILE NIE SĄ PODANE WSZYSTKIE ŹRÓDŁA INFORMACJI

Kiedy ktoś próbuje wejść na portal informacyjny, powinno się na nim pojawić ostrzeżenie, żeby czytelnik krytycznie podchodził do treści strony.

Takie ostrzeżenie powinno pojawiać się na wszystkich portalach informacyjnych, które nie podają wszystkich źródeł informacji. Jeśli taki portal nie podaje wszystkich źródeł, należy uznać go za niewiarygodny.

Powinno to zachęcić portale informacyjne, aby podawały źródła informacji i zapewniały czytelnikom większą przejrzystość. Jeśli Unia wprowadzi w życie odpowiednie przepisy, pomogą one

zwalczać dezinformację na poziomie europejskim.

Wolność słowa jest bardzo ważna, jednak portale informacyjne i giganci medialni, którzy śledzą tysiące, a nawet miliony użytkowników, powinni być odpowiedzialni za publikowane treści. Nie powinni udostępniać fałszywych informacji – zarówno celowo, jak i nieumyślnie.

Obecna sytuacja

Aktualnie nie ma przepisów unijnych na ten temat. Niemniej jednak pewne inicjatywy unijne są w toku, a niektóre, tylko w pewnym stopniu odzwierciedlające tę ideę, już wprowadzono.

W 2023 roku może zostać przyjęty akt o wolności mediów. Ma on chronić media przed ingerencją polityczną w decyzje redakcyjne. Celem aktu jest przejrzystość własności mediów i rozwiązanie problemu dofinansowywania mediów, które przedstawiają poglądy przyjazne rządowi. W listopadzie 2022 roku wszedł w życie akt o usługach cyfrowych. Nałożył on na platformy mediów społecznościowych i punkty kontaktowe mediów informacyjnych pewne obowiązki związane ze

zwalczaniem dezinformacji i manipulacją wyborami. Miał również sprawić, że usuwane będą wszystkie treści, które są w nielegalne w danym państwie członkowskim. Przepisy tych dwóch aktów nie mówią jednak o tym, że w serwisach informacyjnych mediów powinny wyświetlać się powiadomienia o fałszywych informacjach.

Warto również wspomnieć o zespole Parlamentu Europejskiego ds. zwalczania dezinformacji. Współpracuje on z instytucjami i społeczeństwem obywatelskim oraz analizuje fałszywe informacje. Prowadzi także działania, aby propagować wiedzę na ten temat.

Kto jest oszustem?

Czeska organizacja uczy, jak walczyć z dezinformacją

Tereza Kráčmarová
Współzałożycielka Fakescape

Kto jest tym oszustem, który chce odwołać ci wakacje? Pytanie to może wydawać się niewinne, ale czeska organizacja **Fakescape** wprowadza serię zadań detektywistycznych dla uczniów. Mają uczyć ich, jak wykrywać, czy oświadczenia polityków podczas kampanii wyborczej są zgodne z prawdą, a także czy zdjęcia z Instagrama zostały przerobione.

Tak również Fakescape zaznaczyła swój udział w wydarzeniach EYE2023, gdzie jedną z głównych kwestii poruszonych przez młodych uczestników było zwalczanie dezinformacji. Organizacja odwiedziła ponad 500 szkół w Czechach, gdzie młodzież uczyła się, jak rozpoznawać fałszywe informacje, grając w specjalnie opracowane gry. Był to ważny krok w kierunku nauczania europejskich obywateli umiejętności korzystania z mediów, co jest dziś jednym z priorytetów Parlamentu Europejskiego.

„Obecnie nie musimy się promować w Czechach, ponieważ szkoły same się do nas zgłaszają”.

„Mamy nadzieję, że możemy sprawić, aby uczniowie byli bardziej świadomi nie tylko źródeł informacji w internecie, ale i swoich własnych emocji. To zwykle do emocji odwołują się fałszywe informacje” – mówi Tereza Kráčmarová, która w 2018 roku podczas studiów dziennikarskich i politologicznych założyła wraz z kilkorgiem znajomych organizację Fakescape.

Od momentu powstania organizacja rozwija się bardzo dynamicznie. Co więcej, w 2021 roku Fakescape wygrała Europejską Nagrodę dla Młodzieży im. Karola Wielkiego za działania, dzięki którym młodzi ludzie uczą się korzystać z mediów i myśleć krytycznie.

„Obecnie nie musimy się promować w Czechach, ponieważ szkoły same się do nas zgłaszają” – dodaje Tereza Kráčmarová. Ponadto Fakescape buduje teraz sieć na Słowacji, a kolejny cel to sąsiadująca z nią Polska, gdzie Fakescape już współpracuje z lokalną organizacją.

Chcesz coś zmienić? Jak założyć własną organizację? Trzy rady od założycielki Fakescape:

- 1. „Po prostu zacznij – znajdź kilka osób, które również chcą zmian. Jedna osoba sama wiele nie zdoła”.**
- 2. „Kiedy zaczęliśmy, nie mieliśmy pojęcia, co robić. Ale nawet jeżeli dysponujesz tylko ograniczonymi środkami, możesz coś osiągnąć. Jak już udowodnisz, że to możliwe, znajdzie się więcej osób, które ci zaufają i będą finansować twoją organizację”.**
- 3. „Uświadom sobie, że to proces uczenia się i otwórz się na krytykę. Dzięki niej twoja organizacja będzie działała sprawniej i będzie bardziej wpływowa”.**

WSPARCIE DLA INNOWACYJNYCH PROJEKTÓW W DZIEDZINIE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI (SI)

Więcej badań nad SI może pomóc nam w rozwoju przyjaznym dla środowiska.

Unia Europejska powinna wprowadzić więcej programów, które promowałyby i finansowały rozwój sztucznej inteligencji. Potrzebne są również programy wsparcia dla uniwersytetów i instytucji badawczych państw członkowskich. Pozwoliłoby to na przyjazny dla środowiska rozwój i globalny dobrobyt.

Przykładem takiego projektu jest AI4Media. Jest to część programu unijnego „Horyzont 2020”. AI4Media ma stać się centrum doskonałości i skupiać badaczy z całej Europy i poza nią. Projekt ma wspierać rozwój SI i oferować szkolenia dla sektora mediów. Kładzie silny nacisk na sztuczną inteligencję, która byłaby etyczna i godna zaufania.

Obecna sytuacja

W czerwcu 2023 roku Parlament Europejski przyjął stanowisko negocjacyjne w sprawie aktu o sztucznej inteligencji. Akt ten ma promować sztuczną inteligencję, która byłaby ukierunkowana na człowieka i godna zaufania. Ma również chronić prawa podstawowe i demokrację.

Przepisy aktu mają zapewnić, że każda sztuczna inteligencja opracowana i wykorzystana w Europie będzie zgodna z wartościami europejskimi, takimi jak nadzór człowieka, bezpieczeństwo, prywatność, przejrzystość i zakaz dyskryminowania. Przepisy są zgodne z podejściem opartym na analizie ryzyka. Zakazują również praktyk w zakresie sztucznej inteligencji, które wiążą się ze zbyt wysokim poziomem ryzyka. Takimi praktykami mogą być klasyfikacja punktowa obywateli, systemy identyfikacji biometrycznej w czasie rzeczywistym lub po fakcie, czy analiza biometryczna na podstawie cech szczególnych. Obejmują także systemy prognozowania przestępczości, systemy rozpoznawania

emocji w różnych sytuacjach oraz niecelowe pozyskiwanie obrazów twarzy do baz danych rozpoznawania twarzy. Mogą być to również aplikacje sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka, takie jak systemy do wywierania wpływu na wyborców i systemy reklamowe na dużych platformach mediów społecznościowych.

Akt nakłada obowiązki na dostawców modeli generatywnych, wprowadza wymogi przejrzystości dla generatywnych systemów sztucznej inteligencji, wyjątki dla działalności badawczej i otwartych komponentów. Wprowadza także mechanizmy umożliwiające społeczeństwu składanie skarg i otrzymywanie wyjaśnień dotyczących systemów sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka. Za monitorowanie realizacji aktu będzie odpowiedzialny Unijny Urząd ds. Sztucznej Inteligencji. Są to pierwsze przepisy o bezpiecznej i przejrzystej sztucznej inteligencji.

POTRZEBUJEMY EDUKACJI O ZDROWIU REPRODUKCYJNYM I SEKSUALNYM

Wiele badań naukowych i społecznych podkreśla, jak ważna jest edukacja seksualna w szkołach średnich. Nastolatkwie potrzebują wiedzy oraz praktycznych informacji na ten temat.

W niektórych społecznościach seksualność jest tematem tabu i nie rozmawia się o niej w domu, szkole czy w ośrodkach opieki zdrowotnej. W efekcie nastolatkwie mogą być narażeni na infekcje przenoszone drogą płciową, problemy związane ze zdrowiem psychicznym i przewlekłe problemy zdrowotne. Osoby LGBTQ mogą być dyskryminowane i nękanie.

Są dowody na to, że młode osoby, które mają dostęp do skutecznej edukacji o zdrowiu reprodukcyjnym i seksualnym:

- częściej rozpoznają i zgłaszają przemoc seksualną;
- częściej odkładają pierwszy kontakt seksualny do czasu, aż poczują, że są gotowe i czują się komfortowo;
- częściej decydują się na pierwszy seks za zgodą obu stron;
- rozumieją, do czego służy antykoncepcja oraz skutecznie ją stosują;

- rzadziej zachodzą w niechcianą ciążę;
- rzadziej zarażają się chorobami przenoszonymi drogą płciową.

Głównym wyzwaniem w tej kwestii jest brak nauczycieli z niezbędną wiedzą oraz brak szkoleń, które zapewniłyby odpowiednie i dokładne informacje o seksie i zdrowiu reprodukcyjnym. Ponadto barierą jest opór przywódców kulturalnych i religijnych, a także ogólny brak edukacji seksualnej i dotyczącej zdrowia reprodukcyjnego, zarówno na poziomie lokalnym, jak i Unii Europejskiej.

Zatem na początek połączmy siły i zapewnijmy nauczycielom odpowiednią wiedzę popartą przez naukowców i specjalistów w zakresie zdrowia.

Obecna sytuacja

Państwa członkowskie są odpowiedzialne za edukację seksualną w szkołach. Unia Europejska natomiast, zgodnie z art. 168 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zajmuje się promowaniem zdrowia.

W rezolucji z czerwca 2021 roku Parlament Europejski wezwał państwa członkowskie, aby zapewniły dzieciom i młodzieży powszechny dostęp do kompleksowej edukacji seksualnej i wiedzy na ten temat. Edukacja ta powinna być rzetelna z punktu widzenia naukowego, oparta na dowodach, odpowiednia do wieku, nieosądzająca i powinna uwzględniać szeroki zakres tematów. Parlament wezwał również państwa

członkowskie do walki z dyskryminującymi i niebezpiecznymi fałszywymi informacjami o zdrowiu oraz prawach seksualnych i reprodukcyjnych.

Ponadto unijna strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025 zobowiązuje Komisję Europejską, by ułatwiała wymianę dobrych praktyk w zakresie zdrowia oraz praw seksualnych i reprodukcyjnych między państwami członkowskimi a zainteresowanymi stronami. Strategia podkreśla także, jak ważne jest, aby o równouprawnieniu płci i relacjach bez przemocy uczyć zarówno chłopców, jak i dziewczęta.

Pięć wskazówek, jak rozmawiać o seksie w szkołach

Seks był przez długi czas tematem tabu. Teraz wiemy, że jest to ważny aspekt życia. Od czego zacząć?

Deirdre Betson

Edukator zdrowia seksualnego w SHAREIreland

Organizacja edukacyjna „Edukacja o zdrowiu seksualnym i związkach w Irlandii” (SHAREIreland) ma kilka wskazówek. SHAREIreland współpracuje ze szkołami średnimi i zgodnie z wytycznymi ministerstwa edukacji Irlandii realizuje program edukacyjny o związkach międzyludzkich i seksualności.

Podczas warsztatów SHAREIreland młodzież uczy się podejmować rozsądne decyzje na etapie przejścia z okresu nastoletniego w dorosłość.

Podczas warsztatów SHAREIreland młodzież uczy się podejmować rozsądne decyzje na etapie przejścia z okresu nastoletniego w dorosłość. Oto, co proponuje SHAREIreland:

- **Rozmawiajcie o różnicy między obopólną zgodą a przyzwoleniem.** Obopólna zgoda jest entuzjastyczna i wyraża ją oboje partnerów. Przyzwolenie jest jednostronne i może naruszać granice młodych ludzi, którzy boją się sprzeciwić.

- **Warto mieć zaufaną osobę dorosłą.** Znasz taką osobę? Może to być członek rodziny, nauczyciel, opiekun lub ktoś inny.

- **Normalizujmy funkcje organizmu.** Koniec z chowaniem tamponu czy podpaski w rękawie, kiedy idziesz do toalety. Miesiączka to normalna funkcja organizmu. Przygotowuje ona macicę do ewentualnej ciąży. Kiedy ośmieszamy ludzi z powodu tych codziennych funkcji organizmu, wysyłamy innym sygnał, że nasze ciało jest powodem do wstydu i powinno być utrzymywane w tajemnicy. Tymczasem do młodych ludzi przemawia edukacja seksualna bez wstydu. Obejmuje naukę poprawnych określeń anatomicznych zarówno na potrzeby opieki zdrowotnej, jak i bezpieczeństwa dzieci.

- **Rozmawiajcie o zdrowych relacjach.** Ważne jest, aby rozmawiać o tym, jakie relacje nas cieszą. Relacje oparte na wzajemnym szacunku, w których rozumiemy nasze granice, są korzystne dla zdrowia psychicznego i fizycznego. Rozmowa o uczuciach w relacji, a nie zamiatanie ich pod dywan, jest rzeczą pozytywną i zdrową.

- **Promowanie pozytywnych skutków zdrowotnych i edukacji seksualnej.** Różnorodna i ogólnodostępna edukacja seksualna będzie miała pozytywne skutki dla stanu zdrowia młodych ludzi. Wiedza o tym, jakie rodzaje aktywności seksualnej może narazić ich na choroby przenoszone drogą płciową, pozwala być świadomym zagrożeń i podejmować przemyślane decyzje. W ten sposób można zapobiec ryzyku lub je ograniczyć. Ponadto kluczowe znaczenie dla wszystkich młodych ludzi ma świadomość tego, gdzie można uzyskać oparte na dowodach naukowych, rzetelne i nieoceniające informacje o zdrowiu seksualnym.

DARMOWE BILETY INTERRAIL

DLA WSZYSTKICH MŁODYCH EUROPEJCZYKÓW

Więcej młodych Europejczyków powinno otrzymać darmowe bilety Interrail po ukończeniu 18 roku życia. W szczególności powinny je otrzymać osoby, które nie mogą sobie pozwolić na wyjazd zagraniczny. Najlepiej byłoby zapewnić takie bilety każdemu obywatelowi Unii po ukończeniu 18 roku życia.

Dzięki temu młodzi ludzie w Unii mogliby samodzielnie zwiedzać Europę i poznawać rówieśników z innych krajów. Inicjatywa wzmocniłaby wzajemne zainteresowanie sobą młodych ludzi z różnych krajów i wzmocniła wzajemne relacje między nimi. Pozwoliłaby im również lepiej poznać Europę.

Aby ułatwić młodzieży podróże pociągiem w Europie, Unia Europejska mogłaby sfinansować aplikację, na której można byłoby kupować bilety u wszystkich przewoźników unijnych. Aby zachęcić do podróży europejskimi liniami kolejowymi, Unia powinna wprowadzić przepisy, zgodnie z którymi przedsiębiorstwa kolejowe musiałyby niezwłocznie wypłacać pasażerom odszkodowanie w przypadku opóźnionych lub odwołanych przejazdów.

Obecna sytuacja

Obecnie osiemnastolatki mogą ubiegać się o bilet wieloprzejazdowy, dzięki któremu mogą podróżować do 30 dni. Umożliwia to inicjatywa DiscoverEU, która jest częścią programu Erasmus+ finansowanego ze środków Unii Europejskiej. Osoby ubiegające się o taki bilet muszą być obywatelami jednego z państw członkowskich lub jednego z innych wybranych państw lub legalnie w nich zamieszkiwać. Muszą również wziąć udział w quizie.

Tylko wybrani kandydaci otrzymają bilet. Bilety przyznawane są dwa razy w roku. Pełna realizacja tego pomysłu oznaczałaby nieograniczone rozszerzenie inicjatywy DiscoverEU. Jeśli

dojdzie do zmiany tej inicjatywy i osoby, które nie mogą same opłacić biletu podróznego, będą traktowane priorytetowo, do aplikacji trzeba będzie wprowadzić zmiany. Osoby ubiegające się o bilet musiałyby wykazać za pomocą odpowiednich dokumentów własną lub rodzinną sytuację finansową. Ważne jest jednak, aby proces ten był prosty i dostępny dla wszystkich.

Aktualnie istnieje kilka przedsiębiorstw, które na swoich stronach i aplikacjach oferują bilety kolejowe od różnych przewoźników w Europie.

ŻADNE PAŃSTWO NIE MOŻE BYĆ WYKLUCZONE Z PROGRAMU ERASMUS+

Od 1987 roku program Erasmus+ umożliwia mobilność i współpracę ponad 12 milionom młodych ludzi.

Program jest ogromnym sukcesem Komisji Europejskiej. Ważne jest, aby nadal cieszył się dobrą sławą.

Program Erasmus+ trzeba rozszerzać, aby wspierać rozwój i potencjał młodych ludzi w Europie i poza nią. Rozszerzenie zakresu dostępnych możliwości sprawi, że większa liczba studentów będzie mogła uczestniczyć w programie, a dzięki temu społeczeństwo będzie lepiej zintegrowane i będzie lepiej funkcjonować. Musimy tego dokonać, aby nasi przyszli liderzy mogli rozwinąć swój potencjał i abyśmy mogli zmniejszyć dzielące nas różnice.

Komisja Europejska nie może pozwolić, aby młodzi ludzie padli ofiarą jakichkolwiek nieporozumień politycznych między Unią Europejską a rządami poszczególnych państw członkowskich. Ponadto przywódcy polityczni powinni chronić studentów przed szkodą.

Przypadek Węgier może posłużyć jako przestroga. Węgry, jako państwo członkowskie Unii Europejskiej, kwalifikują się do uczestnictwa w programach mobilności Erasmus+. Dzięki nim węgierska młodzież zdobywa cenne doświadczenia i fachową wiedzę za granicą. Jednocześnie tysiące studentów mogą podróżować na Węgry, poznawać ten kraj i studiować w nim.

Obecna sytuacja

W latach 2014–2020 95% uczestników odnotowało ogromne korzyści płynące z programu Erasmus+. W latach 2021–2027 Komisja przeznaczyła na niego ponad 28 miliardów euro. Ważne jest, aby nowe projekty odzwierciedlały aktualne priorytety programu, a w szczególności takie kwestie jak integracja społeczna i zaangażowanie obywateli w życie demokratyczne.

W 2020 roku 22 622 Węgrów wzięło udział w programach wymiany zagranicznej Erasmus+. Przeznaczono na to 40,45 mln euro. Jednak 15 grudnia 2022 roku z powodu podejrzeń o korupcję unijni ministrowie finansów zamrozili znaczną część dotacji, które były przeznaczone dla Węgier na lata 2021–2027.

Zakazano również, aby Unia nawiązywała nowe umowy finansowe z fundacjami interesu publicznego ustanowionymi przez prawo węgierskie w 2021 roku. Unia chciała uderzyć w instytucje edukacyjne i kulturalne, które nie zarządzały funduszami wspólnotowymi w przejrzysty sposób. Co więcej, pomimo zmian odpowiednich przepisów, wysoko postawieni politycy z rządzącej Węgierskiej Unii Obywatelskiej wciąż zajmowali stanowiska w zarządach fundacji. Unia nie zezwala, by liderzy polityczni przeznaczali fundusze publiczne na organizacje, w których mogą podejmować decyzje. W związku z tym tymczasowo wycofano wsparcie dla uniwersytetów, które przekazywano na fundacje sektora publicznego.

WIĘCEJ NAUKI O UNII EUROPEJSKIEJ W SZKOŁACH

Obywatele europejscy powinni lepiej rozumieć, jak funkcjonuje Unia Europejska i jakie korzyści płyną z bycia obywatelem Unii. W pierwszej kolejności do programu szkół w całej Unii powinno się wprowadzić zajęcia o demokracji i wartościach europejskich.

Uczniowie powinni uczyć się o tym, czym jest praworządność, jeden z fundamentów demokracji. Dzięki temu będą bardziej świadomi tego, jak ważną rolę odgrywa Unia Europejska w ich życiu i jak wiele możliwości oferuje.

Młodzi Europejczycy powinni uczyć się tego od najmłodszych lat. Ważne jest, aby wiedza ta docierała również do uczniów szkół w mniejszych miastach.

Ponadto rozszerzony program nauczania o Unii Europejskiej powinien zwrócić uwagę uczniów na to, że głosowanie to

nie tylko ich prawo, ale i obowiązek. To może w przyszłości zaowocować większą frekwencją wyborczą. Częścią programu szkolnego w całej Unii Europejskiej powinna być również historia Europy i różnych kultur w Unii. Wzmocni to poczucie wspólnej tożsamości europejskiej i zapewni Unii niezależność w długiej perspektywie czasowej.

Powinno się również organizować wycieczki dla młodzieży do instytucji europejskich. Dzięki temu młodzi ludzie mogliby dowiadywać się z pierwszej ręki, jak działa Unia. Miałoby to też dodatkową korzyść – zbliżałoby ich do siebie.

Obecna sytuacja

Aktualnie nie ma przepisów, które nakazywałyby szkołom państw członkowskich uczenia o Unii. Jednak instytucje unijne próbują już nadać większe znaczenie nauczaniu o Unii Europejskiej w szkole.

Kącik edukacyjny Komisji Europejskiej to program, który oferuje materiały dydaktyczne i różne gry, by uczniowie szkół podstawowych i średnich mogli odkrywać Unię Europejską przez zabawę. Program Parlamentu Europejskiego „Szkoła-Ambasador” (EPAS) oferuje szkołom uczestniczącym

w programie treści z Parlamentu Europejskiego. Program ma rozszerzyć wiedzę uczniów o wartościach europejskich i europejskiej demokracji parlamentarnej. Obecnie do sieci EPAS należy około 1500 szkół państw członkowskich, gdzie uczy łącznie około 23 000 uczniów. Jest to jednak tylko niewielka część uczniów mieszkających w Unii, w której osób poniżej 18 roku jest około 81 milionów.

Jeśli uda się wprowadzić w życie ten pomysł, będzie można rozbudować dotychczasowe programy i opracowywać nowe.

EDUKACJA EKOLOGICZNA W SZKOŁACH

Tego, jak być przyjaznym dla środowiska, można się nauczyć i powinno się uczyć w szkołach. Dzięki temu wszyscy obywatele Europy będą wiedzieli, jak chronić środowisko.

Wiedza, którą nabywamy w przedszkolu i szkole, wpływa na całe nasze życie. Dlatego też tak ważne jest, aby w programach szkolnych kłaść nacisk na ochronę środowiska, zmianę klimatu i rozwój przyjazny środowisku.

Dzięki temu każdy będzie miał przydatną wiedzę o tym, jak chronić środowisko i dbać o planetę, dzięki której żyjemy.

Obecna sytuacja

Podczas Konferencji w sprawie przyszłości Europy w 2022 roku odbyły się dyskusje, w których uczestniczyli obywatele europejscy z różnych grup wiekowych i z różnych środowisk społeczno-ekonomicznych. Jedną z ich głównych propozycji było to, aby więcej uczyć w szkołach o ekologii.

Aktualnie nie ma przepisów unijnych, które zobowiązywałyby szkoły do uczenia o ekologii. To państwa członkowskie są odpowiedzialne za kształt systemów edukacyjnych i programów nauczania.

Jednak w czerwcu 2022 roku Rada przyjęła zalecenie dla państw członkowskich, aby wspierały strategię polityczne i programy nauczania o zielonej transformacji i rozwoju przyjaznym środowisku. Omówiono ten temat z kilkoma państwami członkowskimi, lecz wciąż potrzebne są przepisy regulujące tę kwestię. Ponadto nauczyciele z całej Unii potrzebują szkoleń, jak uczyć o ekologicznym rozwoju.

Czy uczyć dzieci sadzić drzewa i zbierać dane o zanieczyszczeniu powietrza?

Burza mózgów na temat edukacji ekologicznej podczas EYE

Anna Kowalczyk
Oficer łącznikowy ds. zrównoważonego rozwoju środowiska w ESN

Jest czerwiec 2023 roku, jesteś w Strasburgu. Jest upał, a ty znajdujesz się w samym centrum wioski EYE, zaraz obok Parlamentu Europejskiego. Wioska tętni życiem – zbiera się tu młodzież z całej Europy oraz z innych części świata. Rozmawia o swoich ambicjach politycznych i marzeniach o lepszej Europie. Słucha muzyki na żywo, a jednocześnie próbuje lokalnego smakołyku – *tarte flambée*, czyli podpłomyka z kwaśną śmietaną, cebulą i boczkiem. Uczestniczy tu w warsztatach, które mają być dla nich pierwszym krokiem w kierunku zmiany.

W białym namiocie, trafnie zwanym Future Space (przestrzeń przyszłości), w okręgu siedzi grupa zaangażowanych młodych ludzi. Po kolei wymieniają wyzwania, którym być może trzeba będzie stawić czoła, jeżeli nie będziemy w szkołach uczyć o rozwoju nieszkodzącym środowisku naturalnemu.

„Aby móc tego uczyć, nauczyciele potrzebują odpowiednich narzędzi”, mówi jeden z uczestników.

Inny dodaje: **„Potrzebujemy się nauczyć, jak samemu podejmować działanie”**.

Kolejne wypowiedzi, które świadczą o kolejnych trudnościach, psują dobry nastrój. Pora zatem, by spisać wszystkie pomysły. Po dwudziestu minutach burzy mózgów uczestnicy dyskusji mają listę wielu potencjalnych rozwiązań. Oto niektóre z nich:

„Praktyka w terenie – uczniowie dowiadują się, co można robić na łonie natury”.

„Wycieczka do lasu, by sadzić drzewa”.

„Nawiązanie stosunków partnerskich między szkołami, organizacjami pozarządowymi i organizacjami działającymi w dziedzinie klimatu”.

„Wycieczka terenowa, podczas której uczniowie zbierają dane o zanieczyszczeniu powietrza”.

„O tych wyzwaniach mówi się na wielu forach młodzieżowych, na przykład podczas konferencji. Ale tutaj proponujemy rozwiązania, nad którymi można dalej pracować.”

Warsztaty prowadziła Anna Kowalczyk ze stowarzyszenia studentów Erasmus Student Network. Anna ma nadzieję, że tego typu warsztaty będą inspiracją do dalszych inicjatyw w dziedzinie edukacji ekologicznej w szkołach.

„O tych wyzwaniach mówi się na wielu forach młodzieżowych, na przykład podczas konferencji. Ale tutaj proponujemy rozwiązania, nad którymi można dalej pracować. Mam nadzieję, że uczestnicy warsztatów przedstawią je znajomym i organizacjom, w których są wolontariuszami. Dzięki temu przekonają się, że sami mogą czegoś dokonać”, mówi Anna Kowalczyk.

ZAKAZ SUBSTANCJI RAKOTWÓRCZYCH

Zakaz stosowania w Unii Europejskiej środka chwastobójczego glifosatu, który może mieć działanie rakotwórcze i być szkodliwy dla zdrowia.

Glifosat jest jednym z najpowszechniej stosowanych środków chwastobójczych na świecie. Wielu rolników stosuje go w uprawie owoców i warzyw, rzepaku, kukurydzy, bawełny, soi, buraków cukrowych i pszenicy. Glifosat wykorzystuje się też do ochrony roślin wodnych i w leśnictwie.

Powszechne zastosowanie tego środka w rolnictwie budzi kontrowersje. Według niektórych badań może on mieć działanie rakotwórcze, z kolei inne badania tego nie potwierdzają.

Obecna sytuacja

W rezolucji z 2017 roku Parlament poparł całkowity zakaz środków chwastobójczych na bazie glifosatu do grudnia 2022 roku. Chciał również, by niezwłocznie ograniczyć stosowanie tych środków. Europostępowanie odrzucili wniosek Komisji Europejskiej, aby przedłużyć licencję na ten kontrowersyjny środek o kolejnych dziesięć lat. Zaapelowali ponadto o stopniowe wycofanie glifosatu. Na początku miałyby być zakazany w gospodarstwach domowych oraz w rolnictwie w przypadkach, gdy dostępne są alternatywne biologiczne środki chwastobójcze.

Europostępowanie stwierdzili, że glifosatu należy całkowicie zakazać w Unii do 15 grudnia 2022 roku. Wzięli przy tym pod uwagę niezbędne środki tymczasowe, takie jak ocena ryzyka w oparciu o publikowane recenzowane niezależne badania naukowe.

Jednak w tym samym miesiącu Komisja Europejska wydłużyła unijne zezwolenie na glifosat do końca 2023 roku. Zrobiła to po tym, jak Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności ogłosił, że zakończy procedurę oceny ryzyka nie wcześniej niż w lipcu 2023 roku.

ZMIANA KLIMATU NISZCZY NAM ZDROWIE – WALKA Z NIĄ POWINNA BYĆ PRIORYTETEM

Kiedy zmiana klimatu wpływa na jakość naszego życia, powinniśmy zacząć martwić się o zdrowie.

Według Światowej Organizacji Zdrowia jakość życia to „subiektywna ocena przez jednostkę jej sytuacji życiowej w odniesieniu do kultury, w której ta jednostka żyje, jej systemu wartości, celu, oczekiwań i zainteresowań”. Środowisko naturalne jest jednym ze standardowych czynników pomiaru jakości życia. Dlatego też powinniśmy zwracać coraz większą uwagę na wpływ, jaki klimat wywiera na nasz organizm.

Kryzys klimatyczny niesie ze sobą katastrofy – Europę dotykają powodzie, fale upałów i susze. Kryzys klimatyczny wydłuża też okresy pylenia roślin. Są dowody na to, że zagrożenia klimatyczne zaostrzają objawów chorób, ograniczają mobilność oraz sprawiają, że zażywamy coraz więcej leków.

Jakość życia to podstawowa kwestia zdrowotna, jaką należy uwzględnić w rozmowach o klimacie prowadzonych na poziomie Unii Europejskiej.

Kwestię tę omówiliśmy już w sprawozdaniu z pomysłami młodzieży w 2021 roku. Zasugerowaliśmy wtedy, że odpowiedzialność za nią powinny ponosić przedsiębiorstwa. Omówiliśmy w sprawozdaniu temat sankcji dla przedsiębiorstw, a także transport nieszkodliwy dla środowiska.

Obecna sytuacja

Komisja Europejska nigdy nie wystąpiła z projektem przepisów, w których byłaby konkretnie mowa o „niskiej jakości życia z powodu degradacji środowiska”. Jednak gdy wprowadziła Europejski Zielony Ład, przyznała że zmiana klimatu stanowi zagrożenie dla istnienia Europy.

Mamy obecnie kilka projektów przepisów w tej dziedzinie, np. zaktualizowaną dyrektywę w sprawie emisji przemysłowych. Przepisy te mają zapobiegać zanieczyszczeniu i je kontrolować. Mają także obniżyć koszty zdrowotne i zmniejszyć w skali roku liczbę przedwczesnych zgonów z powodu astmy, zapalenia oskrzeli czy raka.

Aktualizacja przepisów to część procesu przejścia Europy na konkurencyjną, bezemisyjną i neutralną dla klimatu

gospodarkę do 2050 roku. Mają głównie zmniejszyć emisję zanieczyszczeń, pobudzać innowacje oraz zapewnić równe szanse prowadzenia działalności gospodarczej na rynku unijnym. Przepisy mają objąć także wielkoskalowe gospodarstwa, które prowadzą intensywny chów zwierząt. To właśnie te gospodarstwa emitują do atmosfery ogromne ilości amoniaku i metanu.

Zmiany te przyniosą korzyści gospodarcze – szacuje się, że w dziedzinie ochrony zdrowia przyniosą rocznie oszczędności rzędu ponad 5,5 miliarda euro. Choć udało nam się już obniżyć emisję zanieczyszczeń, nie możemy zaprzestać działań, bo zakłady przemysłowe nadal emitują bardzo dużo gazów cieplarnianych i odpowiadają za znaczną część szkodliwych substancji, które przedostają się do atmosfery.

Przyszłość opieki zdrowotnej

Panagiotis Chaslaridis

Starszy specjalista ds. polityki w EFA

Europejski Parlament Młodzieży ds. Alergii i Astmy oraz Europejska Federacja Stowarzyszeń Pacjentów z Alergią i Chorobami Dróg Oddechowych zrzeszają młodzież, która cierpi na alergię i astmę, a także pracowników służby zdrowia w wieku od 16 do 26 lat, z całej Europy. Reprezentują osoby, które chorują na dolegliwości związane ze zmianą klimatu i degradacją środowiska naturalnego (np. zanieczyszczeniem powietrza). Znajdują także rozwiązania dla wyzwań, z jakimi borykają się systemy opieki zdrowotnej po pandemii spowodowanej COVID-19. Mieliśmy okazję porozmawiać z nimi na EYE podczas warsztatu o cyfrowej opiece zdrowotnej.

Opowiedzcie nam o wynikach warsztatu, który poprowadziliście w ramach EYE. Która z historii, jakie przytoczono podczas warsztatu, była najciekawsza? Jakie były najbardziej interesujące pomysły uczestników?

Podczas warsztatów chcieliśmy przede wszystkim poznać doświadczenia młodych pacjentów. Ale nie tylko – interesowały nas też historie uczestników zewnętrznych. Ciekawiło nas również, która aplikacja cyfrowej opieki zdrowotnej cieszy się największą popularnością. Poza tym chcieliśmy poznać najważniejsze rozwiązania oraz dowiedzieć się, jakie propozycje wysunąć, aby sprostać wyzwaniom z perspektywy młodzieży.

Te dwa dni warsztatów były bardzo owocne. Aktywnie uczestniczyli w nich członkowie Parlamentu Młodzieży oraz pozostali uczestnicy EYE. Warsztaty zorganizowaliśmy w oparciu o zasady gry Jenga. Polega ona na tym, że ze spodu wieży z klocków każdy wyciąga po jednym elemencie i kładzie go na szczycie wieży. W ten właśnie sposób prezentowaliśmy nasze pomysły. Chcieliśmy wspólnie zbudować zdrowie cyfrowe, które byłoby jedną konstrukcją, składającą się z wielu różnych elementów – wielu różnych aspektów.

Która aplikacja cyfrowa jest najpopularniejsza?

Jako pacjenci młodzi ludzie – bo to oni są głównie obeznani z nowoczesną technologią w porównaniu z innymi grupami wiekowymi – głównie cenią aplikacje, które pozwalają im śledzić postępy choroby i dokładnie rejestrować symptomy.

Te dane mogą następnie przekazywać służbie zdrowia, aby mogła lepiej oceniać stan ich zdrowia pod kątem późniejszego leczenia. Uważam więc, że to dość ważne, zwłaszcza dla niektórych osób cierpiących na astmę, bo dzięki temu mogą rejestrować rozwój symptomów oraz okresy największego nasilenia choroby.

W czasie warsztatów EYE była mowa o sztucznej inteligencji (SI) oraz związanych z nią wyzwaniach. Co sądzisz o potencjalnych przepisach unijnych dotyczących stosowania SI w systemach opieki zdrowotnej?

Moim zdaniem musimy traktować SI jako narzędzie, którego funkcjonowanie jest uzależnione od tego, jak go używamy. Może pomóc, ale może też zaszkodzić. Ja w pełni doceniam potencjał SI. Nawet w dziedzinie alergii, astmy czy przewlekłych chorób płuc SI może pomóc, bo szybciej dostarczy danych i informacji, a także przyspieszy dostęp do leczenia i innowacji. Jeżeli chodzi o społeczność pacjentów, SI wymaga oczywiście uregulowań prawnych, które będą ukierunkowane na ludzi i pacjentów.

Unia Europejska opracowuje akt o SI – w trakcie prac nad nim bardziej szczegółowo analizuje różne zastosowania sztucznej inteligencji. A więc na razie musimy poczekać i zobaczyć, jak rozwinie się sytuacja. Ocenimy projekty przepisów wysunięte przez Komisję Europejską, jak tylko je otrzymamy.

Czy wasze stowarzyszenie realizuje inne projekty, które dotyczą stosowania cyfrowej opieki zdrowotnej?

Aktualnie pracujemy nad europejską przestrzenią danych dotyczących zdrowia. Jest to przestrzeń z infrastrukturą do bezpiecznej wymiany danych dotyczących zdrowia w całej Europie.

Oczywiście popieramy taki rozwój, pod warunkiem że rzeczywiście uwzględni potrzeby pacjenta i opiera się na zgodzie z jego strony.

ŻYWNOSĆ WEGETARIAŃSKA POWINNA BYĆ DOSTĘPNA WSZĘDZIE I DLA KAŻDEGO

Każdego roku coraz więcej ludzi przechodzi na dietę wegetariańską. Robią to z powodów zdrowotnych lub etycznych – w każdym razie coraz więcej osób ogranicza spożycie takich produktów jak mięso czy ryby.

Według danych Europejskiej Organizacji Konsumentów ponad 40% konsumentów w Unii Europejskiej ograniczyło spożycie mięsa lub całkowicie je odstawiło.

Jako że mniejsze spożycia mięsa to coraz częstsza praktyka i jest również korzystne dla środowiska naturalnego, żywność wegetariańska powinna być stałym elementem jadłospisu w szkołach, szpitalach i stołówkach pracowniczych. Zarówno w trosce o zdrowie ludności, jak i o ochronę środowiska

powinniśmy zastanowić się, czy nie warto byłoby poprzeć tego pomysłu przepisami prawnymi.

Instytucje unijne powinny opracować przepisy, zgodnie z którymi stołówki w szkołach, szpitalach i przedsiębiorstwach powinny włączać do jadłospisu potrawy wegetariańskie. Należy wspierać wegetarianizm jako realną alternatywę dla diety mięsnej, nie tylko ze względu na zdrowie, ale także i na stan środowiska naturalnego.

Obecna sytuacja

Pomysł ograniczenia spożycia mięsa poprzez propagowanie żywności wegetariańskiej w stołówkach szkolnych i pracowniczych wysunęło już Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego. Uważa to za sposób, by zaradzić słabości systemu żywnościowego Unii Europejskiej.

W lutym 2022 roku Parlament Europejski przyjął rezolucję, w której podkreślił ważną rolę zdrowego odżywiania się w profilaktyce i zmniejszaniu ryzyka zachorowania na raka. Podkreślił także, że trzeba walczyć z nadmiernym spożyciem mięsa. Dlatego też prawny obowiązek włączania menu

wegetariańskiego do jadłospisu pomoże nie tylko zmniejszyć nasz ślad węglowy, ale także obniży ryzyko zachorowania na raka.

Obecnie Unia Europejska wprowadza unijny program dla szkół. W ramach tego programu miliony uczniów w szkołach w całej Unii – od przedszkola po szkołę średnią – otrzymują w szkole mleko, owoce i warzywa. Aktualnie trwają prace nad przeglądem tego systemu – ma on w większym stopniu przyczynić się do nieszkodliwej dla środowiska konsumpcji żywności.

DYSTRYBUTORY WODY ZAMIAST AUTOMATÓW SPRZEDAJĄCYCH

Jeżeli będziemy mogli napełnić wodą własną butelkę, zamiast kupować wodę w butelkach jednorazowego użytku, zmniejszymy wykorzystanie tworzyw sztucznych.

A będzie to możliwe dzięki aluminiowym dystrybutorom wody instalowanym we wszystkich państwach członkowskich. Będzie można w nich kupić oczyszczoną wodę za tę samą cenę, co wodę butelkowaną.

Pobierając wodę z aluminiowych dystrybutorów wody, możemy uniknąć wielu ton odpadów plastikowych.

Obecna sytuacja

Unia Europejska podjęła wiele działań, aby walczyć z zanieczyszczeniem mórz i zanieczyszczeniem plastikiem. Przyjęła między innymi dyrektywę w sprawie produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych. Zapobiega ona wprowadzaniu na rynki państw członkowskich takich produktów, jeżeli dostępne są ekologiczne i tanie rozwiązania alternatywne.

Podczas negocjacji z Radą Parlament Europejski zgłosił wniosek, by ograniczenie to rozszerzyć na więcej rodzajów tworzyw sztucznych (tworzywa sztuczne ulegające degradacji utleniającej i polistyren). Niektóre z nich wykorzystywano

dotychczas do produkcji pojemników na napoje. Europostowie chcieli także utrzymać wiążący cel na rok 2025, aby butelki do napojów produkowano z tworzyw, które w przynajmniej 35% pochodzą z recyklingu. Ostatecznie cel ten ustalono na 25%.

W dyrektywie jest także mowa o plastikowych torbach zakupowych oraz kubkach na napoje. Jednak w 2021 roku Unia Europejska określiła jeszcze jeden cel dotyczący obliczania, kontroli i przekazywania danych z selektywnej zbiórki butelek plastikowych: do 2025 roku 77% butelek plastikowych ma być recyklingowanych przynajmniej w 25%. Do 2029 roku odsetek ten ma wzrosnąć do 90%.

KONIEC Z MARNOTRAWSTWEM ŻYWNOCİ W UNII I POMOC OSOBOM W NAJTRUDNIEJSZEJ SYTUACJI

Aktualnie w Unii marnujemy 33% wyprodukowanej żywności. A jednocześnie ponad 20% ludności Unii Europejskiej żyje na skraju ubóstwa i na marginesie społeczeństwa.

To znaczy, że co piąta osoba ma co miesiąc problem z przeżyciem do pierwszego, nie mówiąc nawet o zapewnieniu sobie i swojej rodzinie zbilansowanej żywności. Zaś potrzeba stosowania zbilansowanej diety leży u podstaw prawa człowieka do życia.

Wszyscy powinniśmy we własnym zakresie przystąpić do rozwiązania tego problemu. Dlatego też sklepy, restauracje i przedsiębiorstwa powinny mieć obowiązek przekazywania głodnym i ubogim niewykorzystanej żywności, zanim upłynie jej termin przydatności do użytku. W ten sposób żywność, która inaczej lądowałaby na śmietniku, można wykorzystać, by zmniejszać nierówności społeczne.

Obecna sytuacja

Według Biura Analiz Parlamentu Europejskiego w co trzecim państwie członkowskim ponad 10% ludności nie stać co drugi dzień na posiłek składający się z mięsa, ryb, drobiu lub posiłek wegetariański. Kwestia odpadów żywnościowych tylko pogarsza ten problem. Parlament Europejski podjął zobowiązanie w kwestii odpadów żywnościowych w ramach celów zrównoważonego rozwoju ONZ. Zgodnie z tym zobowiązaniem już dwukrotnie (w 2020 i 2022 roku) apelował, abyśmy w Unii Europejskiej do 2030 roku o połowę zmniejszyli ilość odpadów żywnościowych.

W rezolucji z 2022 roku Parlament podkreślił, że co roku w Unii marnotrawi się 88 milionów ton żywności. Europosłowie sporządzili sprawozdanie, w którym domagali się, by darowizny żywności ułatwić poprzez spójne wdrażanie prawa o odpowiedzialności cywilnej.

Chcąc przyspieszyć postępy w tej dziedzinie, Komisja określi prawnie wiążące cele, aby ograniczyć marnotrawstwo żywności do końca 2023 roku. W tym celu skorzysta z unijnych wytycznych w zakresie darowizn żywności z 2017 roku. W wytycznych tych zaproponowano normy higieny żywności, wymogi dotyczące żywności opakowanej i zachęty podatkowe dla podmiotów darujących żywność. Podkreślono także, że należy zamrażać nadprogramową żywność, aby ułatwić jej redystrybucję.

Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym wspiera zaś państwa członkowskie, które przekazują żywność oraz podstawową pomoc materialną najbardziej potrzebującym.

WSZYSTKIE PRAKTYKI ZAWODOWE POWINNY BYĆ ODPŁATNE LUB FINANSOWANE

Wielu młodych ludzi, chcąc zdobyć pierwsze doświadczenie zawodowe, musi pracować za darmo. Czasami nieodpłatna praktyka zawodowa to jedyna możliwość rozpoczęcia pracy zarobkowej.

Praktyki pomagają młodym zdobyć doświadczenie zawodowe i wejść na rynek pracy, jednak te nieodpłatne powinny zostać zakazane w całej Unii Europejskiej.

Na praktyki zawodowe, czy to w kraju pochodzenia praktykanta, czy też za granicą, powinny być dostępne środki finansowe. Dostępne instrumenty finansowania (takie jak np. program Erasmus+) powinny pokrywać koszty podróży i zakwaterowania. A gdyby te instrumenty miały nie wystarczyć, należy wprowadzić dodatkowe, aby pokryć koszty ponoszone przez praktykantów.

Za darmo mogą odbywać praktyki jedynie osoby, które mogą liczyć na wsparcie ze strony rodziny lub które dysponują większymi zasobami finansowymi. W przeciwnym wypadku nieodpłatne praktyki będą źródłem niesprawiedliwości i nierówności społecznej. Dlatego też, aby zagwarantować równe szanse i chronić prawa ludzi młodych, należy zakazać wszystkich nieodpłatnych praktyk.

Kwestię tę omówiliśmy już w sprawozdaniu z pomysłami młodzieży w 2021 roku. W sprawozdaniu sugerowaliśmy, aby stworzyć specjalne fundusze, które pomogą położyć kres nieodpłatnym praktykom zawodowym, niezależnie od poziomu wykształcenia czy statusu społecznego.

Obecna sytuacja

Od 2010 roku Parlament Europejski w rezolucjach i sprawozdaniach opowiada się za lepszą ochroną prawną praktykantów. Obecne ramy jakości praktyk zawodowych określają różne kryteria jakości, na przykład przejrzystość warunków pracy i praktyk zatrudnienia, rozsądny czas trwania praktyki oraz pisemna umowa o praktykę. Nie dotyczą one jednak wynagrodzenia praktykantów ani stypendiów.

W styczniu 2022 roku Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego zaleciło w jednym z badań („Jakość praktyk zawodowych w Unii Europejskiej”), aby zagwarantować wynagrodzenie praktyk, które mają pomóc zdobyć doświadczenie zawodowe. Zaledwie miesiąc później Parlament Europejski przyjął rezolucję, w której potępił nieodpłatne praktyki. Określił je jako formę wykorzystywania młodych pracowników i łamania ich praw.

W 2023 roku Komisja Europejska włączyła do swojego rocznego programu prac udoskonalone ramy jakości praktyk zawodowych. W czerwcu tego roku Parlament Europejski przyjął na ten temat sprawozdanie z własnej inicjatywy w kwestiach ustawodawczych. Zaapelował w nim, by ramy te przekształcić w dyrektywę, która miałaby zastosowanie w całej Unii Europejskiej. W sprawozdaniu była mowa o wynagrodzeniach za praktyki. Parlament zasugerował, aby wynagrodzenie to wystarczało przynajmniej na pokrycie podstawowych kosztów życia, takich jak żywność, zakwaterowanie i transport. Powinno ono też uwzględniać koszt życia w poszczególnych państwach członkowskich.

Czy stać cię na pracę za darmo?

Organizacja, która walczy z nieodpłatnymi praktykami zawodowymi

Mark McNulty

Członek zarządu w YFJ

Odpowiedzialny za portfel integracji społecznej i gospodarczej

Spółeczeństwo obywatelskie walczy z nieodpłatnymi praktykami zawodowymi. Podjęto już wiele działań, aby ułatwić młodym ludziom wejście na rynek pracy. Jedną z organizacji młodzieżowych, które sprzeciwiają się tego rodzaju praktykom, jest Europejskie Forum Młodzieży.

Nieodpłatne praktyki nie tylko mają bezpośredni społeczno-ekonomiczny wpływ na osoby, które je odbywają. Odbijają się też na ich zdrowiu psychicznym.

Niedawno Forum z powodzeniem złożyło wspólną skargę w Europejskim Komitecie Praw Społecznych Rady Europy. Organ ten stwierdził, że nieodpłatne praktyki zawodowe w Belgii pozwalają wykorzystywać młodzież jako darmową siłę roboczą. Ostateczną decyzję wydał w 2022 roku, choć skarga wpłynęła już w 2017 roku.

Ponadto Europejskie Forum Młodzieży prowadzi kampanię, w której apeluje o zakaz nieodpłatnych praktyk zawodowych. Członek zarządu Forum, Mark McNulty, współodpowiedzialny za kwestie integracji społeczno-ekonomicznej, wyjaśnia genezę kampanii:

„Kiedy rozpoczęliśmy przegląd ram jakości praktyk zawodowych, postanowiliśmy zorganizować kampanię. Chcieliśmy zorganizować ją pod prostym hasłem: «Czy stać cię na pracę za darmo?»». To niesprawiedliwe, aby ktokolwiek musiał pracować za darmo, bo tak naprawdę tylko niewielu może sobie na to pozwolić”.

W styczniu 2023 roku Europejskie Forum Młodzieży opublikowało dokument, który miał stać się podstawą dyskusji na ten temat. Wykazało w nim, że nieodpłatne praktyki kosztują młodych ludzi średnio 1000 euro miesięcznie.

„Jeżeli przed rozpoczęciem pierwszej pracy młodzi ludzie odbywają sześciomiesięczną praktykę, to jest do dla nich strata 12 000 euro. A gdyby mogli zaoszczędzić tę kwotę, mieliby na przykład możliwość wpłaty depozytu na mieszkanie. Zamiast tego muszą jednak wyrzucić pieniądze w błoto, aby odbyć nieodpłatną praktykę, zanim jeszcze rozpoczną życie zawodowe”.

Mark zna ten problem z autopsji:

„Miałem praktyki w Irlandii, a także w Stanach Zjednoczonych. Osoby, które robią darmowe praktyki, pochodzą zwykle z uprzywilejowanych środowisk. Ja do nich nie należę. Kilka lat temu odbywałem praktykę na studiach, ale musiałem też pracować. Na szczęście miałem taką możliwość. Ale jest wiele ludzi, którzy jej nie mają. Spotkałem wiele osób, którym było naprawdę trudno. Musieli wybierać, czy zapłacić czynsz, czy ubezpieczenie zdrowotne”.

Nieodpłatne praktyki nie tylko mają bezpośredni społeczno-ekonomiczny wpływ na osoby, które je odbywają. Odbijają się też na ich zdrowiu psychicznym:

„Stres, który wtedy przeżywasz, dodaje ci lat. Dwoisz się i troisz, żeby wszystko grało, bo nie masz innego wyjścia. Już samo znalezienie pracy jest stresujące, a co dopiero pogodzenie ze sobą pracy, praktyki i studiów. To jak zonglowanie z zawiązanymi oczami”.

EUROPA POWINNA BYĆ SAMOWYSTARCZALNA POD WZGLĘDEM SUROWCÓW

Pogorszenie sytuacji gospodarczej z powodu pandemii COVID-19 pokazało, że Europa musi zmniejszyć zależność od surowców z innych krajów. Musi sama zacząć je produkować.

Wydaje się, że Unia Europejska jest w głównej mierze zależna od importu surowców i produktów z takich krajów jak Chiny i Stany Zjednoczone. Pandemia COVID-19 zależność tę uwydatniła. Postawiła też przed Europą wyzwanie – jak wyzwolić się od innych krajów pod tym względem?

Aby to zrobić, Unia Europejska powinna przeznaczyć środki finansowe na tworzenie europejskich przedsiębiorstw mediów społecznościowych. Ich produkty i oprogramowanie byłyby wykorzystywane w urządzeniach elektronicznych, na przykład smartfonach lub komputerach. Na przykład w Finlandii i na Węgrzech mogłaby rozpocząć się produkcja telefonów komórkowych.

Obecna sytuacja

We wrześniu 2022 roku w orędziu o stanie Unii przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen ogłosiła europejski akt w sprawie surowców krytycznych. Projekt przepisów z marca 2023 roku ma zapewnić Unii Europejskiej dostęp do bezpiecznych i nieszkodliwych dla środowiska dostaw surowców krytycznych. Zawiera on także wykaz surowców strategicznych. Parlament musi zająć stanowisko w sprawie tych przepisów i określić swoje stanowisko negocjacyjne. Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu ma głosować nad projektem sprawozdania w sprawie tych przepisów 9 września 2023 roku. Następnie Parlament rozpocznie negocjacje z Radą i Komisją podczas posiedzeń trójstronnych – wtedy to obie instytucje uzgodnią ostateczne brzmienie tekstu przepisów.

Parlament Europejski poruszył już kwestię surowców krytycznych w rezolucji z 2021 roku. Zaproponował w niej zintegrowane podejście do całego łańcucha wartości surowców krytycznych, a także aktywną politykę przemysłową.

W rezolucji z lutego 2023 roku Parlament podkreślił, że dostęp do surowców krytycznych jest niezwykle ważny zarówno dla transformacji ekologicznej, jak i cyfrowej. Zaproponował w niej kilka rozwiązań, m.in. rozwój recyklingu i stabilnego rynku surowców wtórnych, wykorzystywanie zasobów krajowych dzięki szybszemu wydawaniu zezwoleń. Zaproponował ponadto, by stworzyć nowy Europejski Fundusz na rzecz Suwerenności.

RAZEM SILNIEJSI – WSPÓLNA POLITYKA ZAGRANICZNA

Unia Europejska bezwzględnie potrzebuje wspólnej polityki zagranicznej. Dzięki niej będzie mogła demonstrować na arenie międzynarodowej siłę, która płynie z jedności jej narodów. W ten sposób obniży też swoje koszty administracyjne i stanie się unią w pełni polityczną.

Rozwój wydarzeń na świecie w 2022 roku pokazał bardzo wyraźnie, jak ważna jest solidarność w Unii Europejskiej. Trzeba przygotować się na zagrożenia, jakie niesie przyszłość, a także zachować niezależność od państw trzecich. Jest to możliwe dzięki wspólnej polityce zagranicznej, która pomoże utrzymać pokój w Europie. Wspólna polityka zagraniczna to podstawowy krok w kierunku pełnej unii politycznej.

Podczas jednego ze spotkań w ramach EYE wspomniano, że Josep Borrell – obecny wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa – uznał, że reakcja Unii na masową inwazję Rosji na Ukrainę to narodziny Europy geopolitycznej.

Wspólna polityka zagraniczna pozwoliłaby Unii wykazać siłę i determinację na spotkaniach z innymi państwami podczas misji dyplomatycznych. Pomogłaby również zwiększyć jej skuteczność zewnętrzną i wewnętrzną. Spadłyby koszty administracyjne, jakie ponoszą konsulaty i ambasady, a decyzje można by podejmować szybciej i skuteczniej.

Ponadto wspólna polityka zagraniczna pomogłaby chronić interesy Unii i jej obywateli na całym świecie, a jednocześnie propagować pokój i wolność.

Obecna sytuacja

Unia prowadzi wspólną politykę bezpieczeństwa i obrony od 1999 roku. Jest ona jednym z głównych narzędzi Unii w dziedzinie obrony i zarządzania kryzysowego.

Obecny wysoki przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Josep Borrell, odpowiada za koordynację wspólnej polityki bezpieczeństwa. Przewodzi on także Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych oraz kieruje Europejską Agencją Obrony. Ogólny kierunek wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony wyznacza Rada Europejska, natomiast Parlament jest odpowiedzialny za jej przegląd i ustala budżet. Wysoki przedstawiciel musi zatem

być w stałym kontakcie z Parlamentem i uwzględniać jego stanowisko.

Unijna współpraca w dziedzinie obrony rozwija się głównie dzięki takim inicjatywom, jak stała współpraca strukturalna, Europejski Fundusz Obrony oraz skoordynowany roczny przegląd w zakresie obronności.

W Komisji Europejskiej działa Dyrekcja Generalna ds. Przemysłu Obronnego i Przestrzeni Kosmicznej, która domaga się, aby położyć większy nacisk na obronność. Rok 2022 ogłoszono Rokiem Obronności Europejskiej.

UWAGI KOŃCOWE

I co dalej? Na platformie youthideas.eu można znaleźć setki pomysłów, które są równie trafne i cenne jak te, które zawarliśmy w tym sprawozdaniu.

Teraz musimy wprowadzić te pomysły w życie.

Jak wspomnieliśmy wcześniej, wiele organizacji młodzieżowych już zaczyna wprowadzać zmiany za pomocą ciekawych projektów i inspirujących inicjatyw. Ich wpływ na społeczeństwo jest równie ważny jak inne przejawy demokracji – na przykład wizyta w lokalu wyborczym i zagłosowanie na wybranych kandydatów.

Następne wybory europejskie odbędą się w niezwykle ważnym z punktu widzenia historii momencie – decyzje, które wtedy podejmiemy, wpłyną bezpośrednio na życie obywateli Europy w coraz bardziej zglobalizowanym i pełnym wyzwań świecie.

Dlatego głosowanie w wyborach to nie tylko obowiązek – to absolutna konieczność! Jeżeli chcemy, aby nas wysłuchano, musimy brać udział w całym procesie. Porozmawiaj ze znajomymi i rodziną, podziel się z nimi twoimi obawami i wysłuchaj ich zdania. Pomyśl o rozwiązaniach, spróbuj zaangażować się

Następne wybory europejskie odbędą się w niezwykle ważnym z punktu widzenia historii momencie – decyzje, które wtedy podejmiemy, wpłyną bezpośrednio na życie obywateli Europy w coraz bardziej zglobalizowanym i pełnym wyzwań świecie.

w sprawy, które są dla ciebie najważniejsze. I zagłosuj na tych, którzy o nie walczą.

A przede wszystkim nigdy nie trać nadziei.

© European Union 2023 / Rockstar Studios / Laszlo Mucira

© European Union 2023 / Rockstar Studios / Marton Monus

© European Union 2023 / Rockstar Studios / Laszlo Mucira

© European Union 2023 / Rockstar Studios / Laszlo Mucira

 EYE2023.EU

 YOUTHIDEAS.EU

 INSTAGRAM.COM/EP_EYE

 FACEBOOK.COM/YOUTHEP

 X.COM/EUROPARL_EYE

